

l autor de la Vida d Agustí, descrivia l estat d ànim de l ancià bisbe: Més que de costum, les seves llàgrimes eren el seu pa dia i nit i, arribat ja al final de la seva vida, s arrossegava més que els altres en l amargor i en el dol la seva vellesa» (Vida, 28,6). l explica: «Aquest home de Déu veia les matances i les destruccions de les ciutats; les cases destruïdes en els camps i els habitants assassinats pels enemics o expulsats; les esglésies sense sacerdots o ministres, les verges consagrades i els religiosos dispersos per onsevulla; entre ells, alguns havien

dels; però si quedés algú, no poden ser abandonats.

Si es queden, en comptes de fugir, per a atendre les necessitats dels dels, és això que es demostra aquell amor que Juan recomanava en dir: Com Crist va lliurar la seva vida per nosaltres, així nosaltres hem de donar-la pels nostres germans . Si en fugir, som fets presoners, torturats ho són per a si mateixos enemic per a no abandonar. En canvi els qui es queden, i pateixen per no haver volgut fugir, aquests si que donen la vida pels germans (n.3). Una mica més endavant diu: qui podent fugir, no ho fa davant l'enemic per no abandonar el misteri de Crist aquest aconsegueix major fruit de caritat que aquell que dona la vida pels germans (n. 4). I si Honorat li ha preguntat que pro t poden aconseguir en quedar-se davant tots els desastres comesos pels vàndals; assassinats, estupres, crema d'esglésies, turment i mort al no poder lliurar les riqueses que no posseeixen (n. 4). Agustín va escriure: però a causa d'aquestes coses incertes no s'ha de fer-nos desertar del nostre deure, sense el qual el poble patirà un mal cert no en les coses d'aquesta vida, sinó en les de l'altra a la qual s'ha de cuidar molt més(n.5).

Davant els qui li treuen a reluir les paraules de Jesús segons les quals en la persecució ha de fugir d'una ciutat a una altra, Agustín els diu: en canvi aquests mateixos no s'horroritzen del mercenari, que veu venir el llop i fuig, perquè no es preocupa de les ovelles (6). La fugida condemnable és quan el poble es queda i els ministres fugen i els deixen sense serveis, són mercenaris que no es preocupen de les ovelles. Alguns són vençuts pel pànic perquè no lluiten amb valentia contra la seva por. En aquesta situació es fa necessari demanar l'amor que ve de Déu, pel qual temem la mort del cor de les ovelles de Crist per la paraula de maldat, molt més que la mort del cos per l'espasa (,7) i afegia: Més que l'incendi dels edificis ha de témer-se que s'apaguin les pedres vives, en abandonar-les nosaltres. Si es cremen pedres i fustes dels edificis, encara quedem nosaltres . I afegia, que ha de témer-se la mort dels membres de Crist, privats de l'aliment espiritual més que el turment dels membres del nostre cos sota l'opressió de l'ímpetu de l'enemic (7). És en els perills quan els pastors són més necessaris, no poden fugir perquè els dels demanen El baptisme, la reconciliació, obres de penitència i tots demanen el consol . Si els ministres no estan, quina ruïna per als qui surten d'aquest món no regenerats o els lligams del pecat! (n. 8). En canvi quan els pastors no fugen atenen a tots: uns reben el baptisme, uns altres la reconciliació; a

cap d'ells els falta la comunió del Cos del Senyor; tots són consolats, edictats exhortats a orar a Déu (n. 8).

És una sort, un do el que les poblacions cristianes, en el moment de les diàcultats, no els falti la presència dels ministres de Crist. Aquests no busquen el seu profit, sinó el de Jesucrist (n.9). Hi ha els qui amb l'excusa que seran més de profit per a ells, els que fugen, no ho fan per a ser útils, sinó per por de la mort. Aquests són els qui seran motiu d'escàndol (n. 10). Quan el perill és de tots, bisbes, clergues, laics s'assembla a una nau en la qual el perill és comú als mercaders i mariners. Lliurats Déu d'estimar tan poc la nostra nau que els mariners i principalment el pilot, l'hagin abandonat quan està en perill, de la qual poden salvar-se en un bot o nedant. Temem que amb la nostra deserció pateixin els altres la mort temporal, que de tota manera ha de venir, sinó l'eterna, pot venir si n'hi està vigilant (n.11); però si existeix discussió sobre qui ha de marxar o quedar-se, diu Agustín, ha de tirar-se a sorts (n.12).

Davant els qui creuen que els pastors en aquests perills es queden i no fugen ho fan per a enganyar la població. La resposta ha de ser que ens quedem per vosaltres i no per a nosaltres, per a oferir-vos la salvació de Crist (13). Conclou la seva resposta explicant: Qui